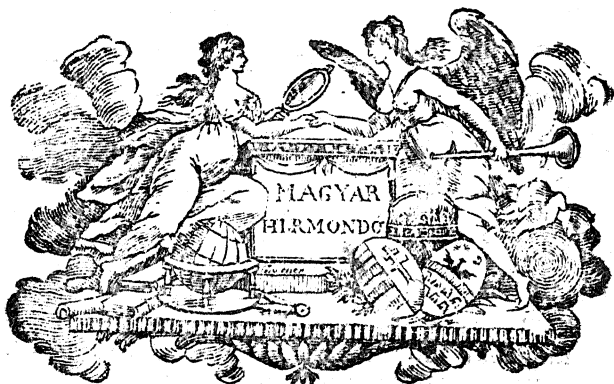

A'
CSASZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 16.

Költ Bétsbenn, Böjt Előhavának (Februárius) 25-dik
napján 1803-dik Elztendőben.

B é t s.

A' közelebb múlt vasárnap dél után érke-
zett meg ide Budáról, Nádor Ispány Ő Királyi
Hertzezsége. Nagy részint szánon utazott. Meg-
érkezése után, két nappal érhettek bé ide Béts-
be, hofzszú útra készítettett szekerei Ő Királyi
Hertzezségének.

Magyar Ország.

Budáról Febr. 5-dikén. Már közelget az idő,
hogy az Ország közepében a' tudományok tár-
háza felnyíttassék. Ma esküdtek fel a' Nemzeti Bib-
liothecának jövődöbéli Gondviselői, a' Nádor Is-
pány Ő Királyi Hertzezsége Kantzelláriájának

Q

Directora Mélt. Boros Lajos Ő Nagysága, és az Ország Archivumának Tifztlei jelenlétében. —

A' Fő Gondviselő (Custos) Tekintetes Miller Ferdinánd Úr, a' ki Budán Nemes vérből származván, már korán a' tudományok szeretőt nyilván kimutatta; utóbb, Nagy Váradon az Akadémiában, a' Históriának és Statisticának tanításait több esztendőig dítséretesen folytatta. Hofzfas fáradozásai, 's tudós munkái által pedig magának nagy hírt szerezvén, ugyan ott Királyi Könyvvisgáló hívatalt, és több N. Vármegyékben Törvényes Tábla Bíróságot viselt. — Ennek segédje (Cancellista) Nemes Petrovits Ignácz Úr, kit buzgó hazafiúságán, 's tudományokbeli ismeretein kívül az is igen ajánl, hogy azon ajándék Bibliothecát közelebből ismeri. —

Ezekre az érdeemes Hazafiakra méltóztatott Ő Excellentziája Gróf Szétsényi Ferentz, hazafiúi áldozatjának gondviselését legelőször bízni. Melly választatás, valamint ezeknek nagy dítsőségekre válik, úgy szinte újjabb bizonyosága, hogy az említett Fő Méltóságú Gróf, a' mit böltsen kezdett, állandó figyelmetességgel tudja vég teltára igazgatni. —

Olasz Ország.

Livornó Febr. 2-dikán. Cagliáriból írják, hogy az oda való kikötő helyben volt Anglus sereg, a' múlt hónap elein olly hirtelen szélnek ereztette vitorláit, három magát vele öszve kaptsolt hajóval egygyütt, hogy a' katonaságnak még tsak arra se volt ideje, hogy a' kevéssel az előtt öszve szerzett eleséget, hajókra rakja. Hova evezett ez a' hajós sereg? arról semmit se írnak.

Mediolanum Febr. 5-dikén. Azon munkások, kik Pápa Ő Szentsége parantsolatjából Ostia környékét ássák vésik, az ott eltemetve lévő régiség betses maradványinak kitapogatására: találta már is sok olyan nevezetes régi pénzekre, mellyek Trajanus, Hadriánus, és H. Pertinax idejében verettettek.

Verona Febr. 6-dikán. Rómából mostanában az a' hír jött ide, hogy a' még is ott műlató Szárdíniai Király, nem szándékozik a' nevezett szigetbe visszafiz menni, hanem bizonyos feltétel alatt hajlandó azt, Angliának engedni.

Helvétzia.

Berna Febr. 5-dikén. Helvétziában kommandórozó Frantzia Generális Ney, kemény levelet írt a' Kormányzékhez, mellyben annak Tagjainak hibául tulajdonítja, hogy ámbár az úton állók, mind a' Respublikában lévő polgárokat, mind az abban lévő idegeneket nyughatatlankodtatják, égetnek 's pusztítanak: még sem tesznek olly hathatós rendelkezéseket, hogy ezeknek elei vétessék. Panaszolkodik ezen levelében arról is, hogy a' Tisztviselők megengedik az Anglusoknak, hogy a' Helvétziai Kantonokban katonát szedjenek. Azt is sajnálkozva írja, hogy közönségesé tett írásaikban némelylek, nem tsak tisztelettel nem emlékeznek Bonapártéról. hanem azt alacsony kifejezéseik által sértegetik: holott most is abban fáradozik, hogy a' háborgó Respublika, valahára letsendesedjék. Azt kívánja, hogy a' Kormányzék tegye meg a' hathatós rendelkezéseket, az efféléknek eltávoztatására.

Berna Febr. 8-dikán. Az az örvendetes hír kezdett itt lábra kapni, hogy nem sokára kitaka-

rodik a' Frantzia katonaság a' Respublikából. Úgy látszik, nem minden fundamentom nélkül való hír ez: mivel a' bizonyos, hogy az első Konzul tudtára adta Generális Neynek, hogy mihelyt elindúl az új Konstitútzió, nevezetesen a' Kantonok elintézése meglesz jól állítva, 's a' Tisztviselők Hivataljaikhoz kezdenek; mingyárt oda hagyja Helvétziát a' Frantzia sereg.

Német Ország.

Aschaffenburg Jan. 28-dikán. Az *Erfurtban* lévő Apátza Klastromok nem töröltetnek ugyan el, hanem mindeniknek kell bizonyos számú summát esztendőnként fizetni, jövedelméhez képest.

Berlín Febr. 3 dikán. A' Királyi Felség hatóságos figyelmetességét fordította mostanában a' kereskedést illető tudományok' gyarapítására. Az a' kereskedést és mesterséget tárgyazó Oskola, melly ez előtt 12 esztendővel *Schultz* Úr igazgatása alatt volt, Státus Minister *Struenseere* bízott a' Királyi Felség által. 25 ifjak taníttatnak ezen Oskolában, kiknek tudniillik annyit kellett tanulni más Oskolákban, a' mennyit 14 esztendő ifjútól várhatni a' Pruszfiai Tartományokban, Ezen Oskolákban mind azon tudományok taníttatnak, mellyekre a' kereskedőknek szükségek van, valamint szintén a' *Mathesis*, *Physica*, *Chemia*, *Technologia*, a' mire hasonlóképpen szükségek van azoknak, kik valaha Fábrikák körül fognak fáradozni. Az Oskolai idő két esztendőre van határozva. A' tanításért minden esztendőben 60 tallért kell fizetni. A' jövő Aprilisben kezdődik el az új tanítás.

Erfurt Febr. 10 dihén. Úgy hallatott, hogy ezt a' vidéket elakarta tserélni a' *Berlíni Udvar*

más tartományért: azomban rendelkezései arra mutatnak, hogy ebből semmi se lesz.

Regensburg Febr. 11-dikén. A' magokra közbenvetést vállalt Hatalmasságok' tellyes hatalmú Ministerei, ma közlötték ismét a' Deputációval bizonyos jobbításait, mellyek a' tett végezéseket illetik, és azokba fognak bététetni. A' dolgon, általjában szólván, valami változás nintsen, és az említett jobbítások, tsak némelly sorokat határoznak meg világosabban. Tsak azt írjuk le ezen pótlásból, a' mi a' Rajuán lévő vámokat illeti. Ide megy ki ez. „Minthogy a' Rajna víze, egész a' Batava Respublika határaitól fogva Helvétziáig, a' Frantzia Respublika, és Német Ország határi köztesik, és olyan folyó víz, melly a' kettővel közös: ennél fogva a' hajókázást illető vám is költsönösen fog elintéztetni mind a' két Fél által. — Az Imperium, a' Császári Királyi Felség helybe hagyásával, által adja minden eddig ezen tekintetben volt jussait a' Fő Kantzelláriusnak, a' kinek tellyes hatalma lesz, hogy a' Frantzia Respublikával egygyetértőleg, a' Rajnán való hajókázást illető vám dolgát elrendelhesse, és azt ofztán az Imperiummal közölje. — A' hajókázásért járó taksa úgy intéztetik el, hogy az nem lesz terhesebb mint az ez előtt való volt. A' mi az idegen hajókat illeti, azok többet fognak fizetni, mint a' Rajna partjai körül lakó Frantzia, vagy Német Országi lakosok. — A' vám bészédése jó kezekre bízattatik, és úgy intéztetik el, hogy az által a' hajókázás ne késleltessék. — A' vámok közönséges Igazgatója (Directora) közakarattal neveztetik ki a' Frantzia Kormányfészék

és a' Fő Kantzellárius által. Ezen Director alatt lesznek a' külömb külömb helyekre állítandó Kontrolleurok. A' kik a' Rajna jobb partján lesznek, azokat a' Fő Kantzellárius nevezi ki, az ott lévő lakosok közzül, mindazáltal a' Földes Uraság helybe hagyásával. — Nem lesz 5-nél kevesebb, de 15-nél se több a' vám szedő helyek' száma. A' mi az azokban leendő Tiszteket illeti, kivéven ezen kötelességeket, alálesznek más dolgokban vetve, a' Földes Uraság hatalmának; a' ki, ha szükség lesz rá, erővel is segíti őket. — Az, a' mi a' meghatározott summánál többre megy a' vámokból, két egygyenlő részre osztatik, és a' partok igazíttatására, és szükséges épületekre fordíttatik. — A' Rajna jobb felől való partjairól bėjővő tiszta nyereség, a' Fő Kantzellárius fizetésére adatik, valamint ezínté némelly meghatározott rendkívül való útasoknak tevésére. — Ha marad minden elzten-dőben ezen fellyül valami, az a' vámokat terhelő régi adósság fizetésére fordíttatik. — A' Fő Kantzellárius, végezni fog a' Földes Uraságokkal, a' Rajna egygyik oldalán lévő, és a' hajókázásra megkívántató épületeknek fentartása erránt." —

Ezen toldalékokkal öszve kaptsolt jelentésből azt is olvashatni, hogy még ezután készül el a' legutólsó munka, melly osztán az eddig tett ragasztékokkal terjesztődik elő, és a' melly mellé Frantzia Textus is fog tétetni.

Frantzia Ország.

Páris Febr. 8-dikán. Egynehány száz zenebonás Feketék, kik Sz. Domingóból Brestbe szállíttattak, ismét hajókra ültettettek, és Napke-

leti Indiába, nevezetesen Pondicheribe vitettek. — Pápa Ő Szentsége Követe Kárdinális Caprara, a' minapában olly terhes betegségben volt, hogy kevés reménység volt élete eránt. Az első Konzul, tulajdon Orvosa, polgár Corvisárd által gyógyíttatta. — Az első Konzulné úgy mutatja magát, mint a' ki nem csak betsüli a' szép mesterségeket, hanem a' ki meg is jutalmaztatja azokat, kiket tálentomaik, ritka tehetségeik megkülönböztetnek másoktól.

Páris Febr. 9-dikén. Arajuez felé utazott a' Madritti Királyi Família Barcellonából. Tíz ezerre tefzik azoknak számát mind öfzve, kik kísérőbe voltak, 's 15 millió piafzter felé be-szélnek, a' mennyibe került ez az utazás. — Né-melly eddig Spanyol Országhoz tartozott faluk, és városok, a' Frantzia Respublikához kaptsol-tatnak, mellyek a' két Ország' már kimért ha-tárainál esnek.

Páris Febr. 11-dikén. Végképpen elintézte már a' Kormányfzék, a' Párisban lévő Refor-mátusok dolgát, kiknek Konzisztorialis Ekkle-siájok leszsz, és épületek is adattattak, mellyek számokra templomokká fordíttatnak. Ki vagy-nak már a' Konzisztorium Tagjai is választva, kik között vagynak polgár Sers Szenátor, és Pelét Státus Tanácsos. A' Prédikátor Mar-ron az Elölülő ezen Konzisztoriumban.

Páris Februar.. 12-dikén. A' belső dolgokra ügyelő Minister kihirdettette, hogy új font, és új mérték hozattatván bé a' Respublikába, nem lehet ezután a' számadásokat a' régi mérték sze-rént vinni: ennél fogva tartoznak a' Községek Tisztviselői figyelmezni az új rendelkezésekre, hogy

semmi zűrzavar ne legyen számadásokban. — Sz. Lambert, ki egy volt a' jó Frantzia Poéták közzül, meghölt. —

Anglia.

London Jan. 24-dikén. Sidney Schmidt, Generális Abercrombi emlékezetére emelt oszlop mellé szándékozik azon kardot tenni, melyet azon a' napon kapott ajándékba, midőn a' vitéz Generális Egyiptomban elesvén, az Anglusok kezére jutott ezen tartomány. — Eddig a' volt a' szokás Angliában, hogy a' katona Tíztek pénzen vásárolták meg a' seregnél Hívataljaikat. Ezen szokásnak ezután nyaka szakad.

London Jan. 28-dikén. Az a' híre, hogy az első Konzul arra kérte az Angliai Kormányfőket, hogy legyen az segítségül a' Frantziáknak, Sz. Domingóban. Ez eránt, a' mint mondják, tegnap indította p. Andreossy Kurírját Páris felé, kivízi magával a' Kormányfő' feleletét.

London Jan. 31-dikén. Ugy mondják, hogy a' Kormányfő 280,000 font sterlingből álló summat fizetett volna a' Dániai Udvarnak, letartóztatott hajóin vallott kárának megtérítésére, és hogy megtette volna már Anglia azon lépéseket, melyeknél fogva, az Északi Hatalmasságokkal szoros barátságba jut.

London Febr. 1. sz. napján. Polgár Sebastianinak Egyiptomban és Lévántában tett útjáról, azt jegyzik meg az ide való Újságok, hogy az azt mutatja, hogy a' Frantzia Kormányfő belé akarja magát elegyíteni a' Beyek, és a' Fényes Porta között még is folyó ellenkezésbe, és azon van, hogy hathatós közbenvetését itt is kimutassa. Polgár Sebastiani azon tudósításából, mel-

lyet útazásáról közlött a' Kormányfzékkal, azt hozzák ki, hogy az Anglia, és a' Frantzia Respublika közt lévő barátságához, még most ugyan nem sokat lehet bízni.

London Febr. 2-dikán. A' Belgiomi departamentomokból, valamint szinte Normandiából is, az a' hír hallatik, hogy az ott lévő, 's hazájokból kiköltözött Anglus Fábrikások, édes örömet viszsza jönnének, tsak lehetne. Sokan, a' mint hallik, annyira elfzegényedtek közzülök, hogy egész a' koldulásig kéntelenítettnek magokat megalatsonyítani.

A' közönséges hírek szerént, olly egygyezésre lépett a' Batava Respublika, a' Frantzia Respublikával, mellynél fogva Belgium, három vagy négy ezer Fr. katonát köteles tartani még egy esztendeig.

London Febr. 4-dikén. A' következőzeket, egy Anglus Újság közli, mellyekből alkalmasint még lehet tudni, hogy mint van most a' nevezett Országban, a' két részből, és nagy emberekből álló Felekezet, mellynek egymással való öfzve akasztása szülte azokat a' talpra eső parlamentomi beszédeket, mellyeket akarmelley Görög vagy Római Orátor se szégyenlene, azoknak a' politikai dolgoknak kifejtegetését, mellyek sokszor világosságot nyújtanak a' másutt esett dolgoknak általlátására is. „Minekutánna sok esztendők oltá, két egymástól különböző részre oszlott a' parlamentom, ollyanra tudniillik melly a' Ministerekkel, és ollyanra melly azok ellen tartott: mostanában igen nevezetes, a' parlamentomban lévő Képviselők különözése. Midön a' mostani Ministérium a' Kormányhoz

nyúlt, nyilván kijelentette, hogy helybe hagyja az ez előtt volt Ministerek intézeteit. Grenville, és a' vele egygyet értők, hathatósan segítették a' Ministerium ezen jelentését, és az ellenkező fél csak tsínnyán ostromlotta azt. Pittet oda hagyták némelly baráti, akkor, midőn azt mondotta, hogy ő forma szerént pártját fogja a' Ministeriumnak. Más részről némelly Oppozitzió' tagjai, kik közzül való Tierney is, nem szegeztek magokat ellene a' Kormányfőnek tselekedétének. Pitt megtartotta szavát, 's Addington, hathatósan oltalmazta, 's nints semmi ok rá, a' minél fogva azt gondolja valaki, hogy Pitt más gondolatra vetemedjék. Attól az időtől fogva, mellyről itt szó van, a' legnagyobb változások estek. Grenville, és a' vele tartók Fejének lehet tartani Windhamot, melly rész, egymásból folyó, 's állhatatos ellenvetéseit hozta fel a' parlamentomban, a' másik fél ellen. Ide lehet, bizonyos tekintetben számlálni Canningot, és a' vele tartókat is, ámbár mindenik más principiumból indult ki. A' Ministerekkel ellenkező Fél közzül, Fox és Scheridán, nem szegeztek magokat ellene annak, a' mit a' Ministerek tsináltak. —

A' mi a' Ministereket illeti, azok egy állapotban vagynak. Lord Castlereagh-ot kivéven, egy új tag se lépett közikbe; mindenik egy akaraton van, akármit mondjanak arról, hogy Addington nem férhetett öszve Havkesbury-val. Így lévén a' dolog, tsudálkozásra méltó, hogy a' politikát ürgető forgató emberek, okokat keresnek a' mostani környül állásokban, Angliának más Nemzetekkel való új öszve kötésére. Ha

Pittet meg nem akadályoztatta volna egész telensége a' parlamentomban való megjelenésben: megtáfolta volna ezt a' vélekedést. Ennél fogva némelyek baráti közzül nem kívánták volna olly nyilván a' Ministeriumba való vizsgáló állíttatását: mások pedig igazán nagy lélek által ösztönöztetvén, nem fakadtak volna olly sértegető beszédekre, mellyeknek nyilván való tzelja csak a' volt, hogy két nevezetes ember barátságának vége legyen. — A' mint most folynak a' dolgok, nem volna nagyobb képtelenség, mint ha az Oppositio Tagjai kikelnének a' Ministerium ellen. Ezek kívánták tíz elzten-dő ólta a' békességet: a' Ministerium pedig azt megszerzette. — Azt vetik Addingtonnak szemére, hogy a' régi Oppositio Tagjai mellé szított, és hogy nem eléggé háritotta el, az előtte volt Ministerek' ellen intézett vádakat. Képtelen vádak ezek, bizonyos lévén, hogy Addington, sok alkalmatossággal megbizonyította, az előtte volt Ministerek érdemeit, azomban köteles arra, hogy azt a' mit maga tsinált óltalmazza, tudván azt, hogy Pittnek, az alsó Ház Tagjai közzül is vagynak baráti. — Valamelly Kormányfizek intézetei lehetnek hasznosok, ha mingyárt az ékesen szóllás nem támogatja is azokat." — 's a' t.

London Febr. 5-dikén. Tegnap ismét öfzvegyültek, a' Parlamentomnak egy darabig elofz-lott tagjai. Havkesbury azt fogja eleibe terjeszteni a' Parlamentomnak, hogy a' Státus adóságának kéfz pénzrel való fizetése, továbbra halafz-tassék bizonyos okok miatt. Ez a' hír szeget ütött fejekben sokaknak, 's úgy vették, mint a' közönséges elfzegényedésre teendő lépést.

Batava Respublika.

Hága Jan. 27-dikén. Már előre tart tőle Belgiom nagy része, hogy ha majd a' jég megindul, nagy károkat ne tegyen a' töltésekben, melly miatt Hollandia, 's Geldria oda lenne. A' Kormányfzék elöretéteti a' rendelkezéseket, erősítetteti a' töltéseket, hogy majd a' Tavaszi árvíz, ki ne öntse honnyaikból, az alacsonyabb helyeken lévő lakosokat. A' Rajna partjain lakóknak meg van parantsolva, hogy kéfzen legyenek, hogy ha az árvíz mutogatja magát, oda mehessenek segíteni, a' hol szükség lesz rájuk.

Amsterdam Febr. 1-ső napján. Bonapárténak éppen nem tetszik az, hogy némelly Európai Hatalmasságok, sok méltatlansággal illetetnek, az Afrikai rablók által. Ambár az Algíri Dey olly tisztelettel viseltetik is az első Konzul eránt, hogy annak jelentését parantsolat gyanánt veszi: nehezen szenvedí mindazáltal azt, hogy Bonapárté, hol egygyik, hol más Hatalmasságnak pártját fogja a' tengeri tolvajok ellen. Ugy hiszik némellyek, hogy Bonapárténak idővel bétellyesítendő plánuma az, hogy a' tengeren való rablásoknak egészen végét szakaszza.

Leida Febr. 8-dikán. A' Kormányfzék mostanában azon felette nagy summának meghatározásában foglalatoskodott, melly a' folyó elftendőben, a' Státus szükségeire megkívántatik. 53 millióra van téve, holott a' Státus jövedelme mind öfzve se megy többre 30 milliónál. Tsak a' rendkívül való költségek tellyesítésére is nagy summa kívántatik. Szükségesképpen költsönhöz kell nyúlni: a' mivel a' Respublika belső adósága nevededik. — A' Frantzia Respublika azon

van, hogy a' múlt hadakozás alatt nagy számmal készített papiros pénzek béváltassanak, és pengő pénzel fizetessenek ki. A' Kormányfő pedig azon van, hogy a' Frantzia Kormányfőket más gondolatra bírassa; mivel ezen kívánságnak tellyesítését, a' mostani körülállások tellyességgel nem engedik.

Hága Febr. 9-dikén. Már most úgy lehet írni mint bizonyost, hogy az Anglusok kiköltöztek, a' Batava Respublikának Napnyugotti minden Kolóniáiból. Tzelba van véve, hogy a' hadi dolgokra ügyelő Hivatalok osztályaiban változás tétessék. Polgár Pyman lefűz, a' mint mondják az Elölülő.

Orosz Birodalom.

Petersburg Jan. 21-dikén. Az ide való Császári Udvar megegyezett, a' mint mondják a' Frantzia Kormányfőekkel és Angliával Málta erránt. Mind a' három Hatalmasság fizet a' nevezett szigetben lévő Nápolyi sereg tartására. — Nagy Hertzeg Konstantin, a' mint hallatik, Fő Admirálissá nevezetik. Admirális Tschitschanov is segíti a' Fő Hertzeget ezen fontos Hivatalában. —

Az Orosz Császári Felség, nagy számú emlékeztető pénzt küldött a' külső dolgokra ügyelő Frantzia Ministerhez, mellyek tudniillik az Orosz Czárok, Czárnék, és Nagy Vezérek változásával verettettek. Azt mondják, a' kik értenek hozzá, hogy még ilyen gazdag gyűjtemény nints, mellyben minden darabok egymás után megvólnának.

Egyes Levelek.

Azt beszélik, hogy Bonapárté természetlgyűlölte gyermek korában a' Génuai embert, úgy

hogy ezt a' szót se szerette hallani: Génua. Bastiából, valami Balathier de Bragellona nevű tanuló ment Brienné-be. A' kik vele voltak, megakarták Bonapártét jádzódtatni, 's azt mondták a' tanúlóról előtte, hogy Génuai fi. Ezt hallván, azt kérdi tőle Bonapárté tüzesen Olasz nyelven: tsak ugyan abból a' Nemzetből való vagy? Ez még nem is felelhetett, a' midőn a' kis Bonapárté üstökön fogta, és megtzibálta vólna, mivel erősebb vólt, ha a' jelen valók ellent nem állottak, és meg nem mondták vólna néki, hogy az egész dolog tsak tréfa.

Filadelfiából Dec. 24-dikén. Az egygyesült Amérikai Státusok Praesese Jeffersohn, következőket közölte a' Gyűléssel. „Édes reménységek közt, ma holnap új esztendőt érünk. Mind kívül mind belől békesség vész környül bennünket. A' törvények, rendtartás, 's Vallás eránt való tisztelet uralkodik közöttünk, 's tökéletesen egygyet értünk egymás közt, és a' szomszéd Indusokkal. Jövedelmeink, minden szükségeinkre elégségesek, 's a' Gondviselés nagyobb nagyobb boldogsággal bíztat bennünket. Miólta Európában helyre állott a' békesség: azólta, megtsökkent egy része hajókázásunknak, melly a' hadakozással állhatott fel. Előre is lehetett ezt gyanítani. Úgy látszik, hogy némelly Európai tartományokba meg van tiltva, portékáinknak tulajdon hajóinkon oda való szállítása de az ilyen tartományokkal való barátságos ölsze köttetésünk, és a' dolog igasságos voltának érzése, reménységet nyújt az eránt, hogy ez a' tilalom nem tart soká. Az által, hogy a' Spanyol Udvar által engedte Louisiánát, a' Fran-

tzia Respublikának, szükségesképpen megváltozott öszveköttetésünk: de úgy reményljük, hogy szívére is veszi a' Gyűlés ezt, közelebbi tanácskozása alkalmatosságával. Az Afrikai rabló Hatalmasságokkal békességben élünk, Tripolist kivén. Respublikánk határainál lévő vámházaink, annyi hasznót hajtottak, hogy esztendő elforgása alatt, 8 millióból álló adósságunkat, és annak interessét fizethettük le belőle. Semmi okaink szintsenek, hogy a' szárazon való katonaság számát szaporítsuk. Tsak Tripolis ellen szükség egynehány hadakozó hajókat tartanunk a' Közép tengeren."

A' Kenti Királyi Hertzeghez, ki most Gibráltár Kormányozója, következő értelmű levelet küldöttek a' Gibráltári lakosok. „Mi Gibráltári lakosok, kik azért gyűltünk öszve, hogy tiszteletünket, és Királyi Hertzegséged eránt való szeretetünket bémutassuk, hálaadással kijelentjük, hogy örvendünk Kir. Hertzegséged igasságos Kormányozásának, és mind személlyük és javunk, mind jussaink oltalmaztatásának. Példánélkül való figyelmetességét fordította Kir. Hertzegséged, mind arra, a' mi a' lakosok boldogságára használhat; meghalgatta mindenkor panaszainkat, enyhítette sérelminket, és olly nagy szorgalmatossággal értekezett hasznunkról mindenkor, hogy ennek meggondolása, tiszta hálaadossággal tölti bé szívünket. 's a' t.

Tudósítás.

Az Orvosi és Gazdasági Tudósítások, mellyeknek némelly Arkusi már a' sajától is kiszabadultak, és itt már készen olvastatnak is, az elküldés módjában tett némű némű aka-

dályok miatt a' két Hazába, mind ez ideig is ugyan le nem indíttathattak; de mindazáltal legyenek az érdemes előfizetők arról meggyőződve, hogy azon közhasznosra készülő munkának kezekbe lehető jutása, a' mivel elhaladt, azzal bizonyal el nem marad; sőt a' Felséges Kamaránál, mellytől függ a' Fő Posta Hivatal is rövid idő alatt, a' dolog már eldőlven, azonnal a' mi belőle már készen régen itt hever, egyszerre kezekbe küldődik, 's azután rendel a' többi hetenként.

A' melly árkusok ezen munkából egy esztendő alatt hetenként kijönnek, az esztendő végivel négy tomoóba lehet azokat öszvefzedni, mellyekhez négy külön titulusok fognak tartozni, hogy így egy esztendőben kijött Munkát négy darabba lehessen békóttettetni, 's minden negyedik vagy utolsó darabnak a' végire készítődik egy Laistrom, mellyben az ABC betűinek rendi szerént azon dolgok szorgalmatosan felfognak jegyződni, a' mellyekről e' vagy amaz esztendőben szó vólt. Hogy így a' Munka, míg az esztendő tart, mintegy újságúl, (mivel árkusonként kapja, 's egyszerre nem sok lévén az olvasni való kiki unalom nélkül általnézheti,) szolgáljon. Az esztendő pedig kitelvén, egy olly hasznos könyv lehessen belőle, mellybe mintegy Archivumba az Orvosi és Gazdasági új hasznos találmányokat öszvefzedgetve egygyütt lehessen találni. Írtam Bétsben Febr. 11-dikén 1803-ban.

Sándorffy József
Orvos Doctor.

A' 15-dik számú Hírmondóban, a' 221-dik oldalon, kapu va', helyett, olvastassék: kupával. A' 222-dik old. fersérl helyett: fetsérl. A' 226-dik old. forintnyi helyett: fontnyi.